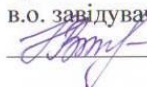

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри педагогіки та
психології дошкільної та початкової освіти
протокол № 3, від 08.09.2020 р.
в.о. завідувача кафедри
 (Наталія ВОРОПАЙ)

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОК 10 ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Освітня програма «Дошкільна освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Херсон 2020

Назва освітньої компоненти	ОК 10 Вступ до спеціальності
Викладач (і)	Цюпак Ірина Миколаївна
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2837
Контактний тел..	0953670004
Е-mail викладача:	irinacupak@gmail.com
Графік консультацій	Тиждень А, понеділок 4 пара, 206 аудиторія

1. **Анотація до курсу.** Змістовний аспект курсу пов'язаний з інформаційною і психологічною допомогою в усвідомленні здійсненого професійного вибору студентів спеціальності «Дошкільна освіта». Дисципліна включає коло питань загального і ознайомчого характеру стосовно теоретичних засад організації освітнього процесу в закладі вищої освіти, видами і формами перевірки й оцінки знань, умінь та навичок студентів; історії розвитку дошкільної освіти; змісту педагогічної діяльності майбутнього вихователя дітей дошкільного віку; наукові знання про галузь майбутньої професійної діяльності.

2. **Мета та цілі курсу.** Метою даного курсу є доведення до свідомості студентів спеціальності «Дошкільна освіта» важливості соціальної ролі вихователя, особливості вимог до фахівців у галузі дошкільної освіти, знайомство їх з професійними обов'язками, функціями сучасного педагога; розкриття змісту основних педагогічних понять і категорій, знайомство з особливостями, сучасними тенденціями розвитку і документами, що регламентують систему освіти України; ознайомлення студентів з культурою освітньої праці.

3. Компетентності та програмні результати навчання.

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (КЗ)	КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій.

	<p>КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>КЗ-5. Здатність до планування, прогнозування і передбачення наслідків своїх дій, рефлексії.</p> <p>КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>КЗ-7. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.</p> <p>КЗ-10. Використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (КС)</p>	<p>КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.</p> <p>КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).</p> <p>КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.</p> <p>КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.</p> <p>КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.</p> <p>КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.</p> <p>КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
ПР-01	Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.
ПР-06	Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами
ПР-12	Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.
ПР-17	Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кількість годин	денна	16	16	58
	заочна	4	2	84

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
2020-2021	1	Дошкільна освіта	1	Обов'язкові компоненти освітньої програми

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Віртуальне навчальне середовище (сайт), відео, навчально-методичні комплекси дисциплін.

Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях.

7. Політика курсу

Пропущені заняття (лікарняні, мобільність тощо) й невиконані завдання повинні бути відпрацьовані та надані викладачу в день консультації. Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх лекційних занять.

Щодо правил поведінки на заняттях: активна участь учасників освітнього процесу в обговоренні тем вивчення, диспутах тощо, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Не дотримання академічної доброчесності стане причиною стягнень, за що можуть відніматися бали.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчально го заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 10)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Підготовка педагогічних кадрів у системі вищої освіти					
Академічних годин: л. – 4 год.; пр. – 4 год. З.ф.: л. – 0 год.; пр. – 0 год.; с.роб. – 14 год.	Тема 1. Основні форми організації навчального процесу у вищому навчальному закладі. Творчий характер роботи студентів Лекція 1 ПЛАН 1. Лекція – провідна форма навчання у вищій освіті. 2. Різновиди практичних занять у ЗВО. 3. Призначення лабораторних занять у ЗВО. 4. Специфіка діяльності студента на лекційних і семінарських, лабораторних заняттях. Лекція 2: ПЛАН 5. Тренінг як особлива форма навчальної діяльності. 6. Значення педагогічної практики в опануванні майбутньою професією. 7. Способи фіксування інформації. 8. Різновиди контролю навчальної діяльності студентів.	лекція	2, 7, 16.	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2837	По 5 балів (за умови виконання кожного завдання, якість та його повнота) +1 бал за активну участь на практичному занятті (денна форма навчання) Разом: денна -12 б. заочна -10 б.
		практичне	2, 7, 16.	Практичні завдання 1: 1. Послугуючись мережею Інтернет, віднайдіть визначення понять «Навчальний план» та «Навчальна програма», «Освітня професійна програма» з'ясуйте їх значення для освітнього процесу в ЗВО. (1,5 б.) 2. Проаналізуйте освітню професійну програму «Дошкільна освіта» бакалавр: зробіть власний висновок щодо компетентностей, результатів навчання та кваліфікації (2 б.) 3. Які існують різновиди лекцій (традиційні та інноваційні)? (1,5 б.)	
			2, 7, 8.	Практичні завдання 2 : 1. Підібрати тренінг для самоосвіти (2 б.). 2. Складіть перелік сайтів (5-10) адресованих вихователям ЗДО (1 б.). 3. Послугуючись Інтернет-мережею, відшукайте нові правила оформлення бібліографічного опису літератури. (1 б.).	

	9. Визначальні умови самостійної роботи студентів ЗВО.			4. Перелічіть різновиди самостійної роботи студентів. (1 б.).	
Академічних годин: л. – 4 год.; пр. – 4 год. З.ф.: л. – 2 год.; пр. – 0 год. с.роб. – 14 год.	Тема 2: Науково-дослідна діяльність студентів ЗВО План 1. Науково-дослідна робота – важливий компонент фахової підготовки майбутнього педагога. 2. Форми й види науково-дослідної роботи студентів 3. Характеристика різновидів науково-дослідної роботи у навчальний та позанавчальний час. 4. Етапи здійснення наукового дослідження. 5. Вимоги до оформлення результатів науково-дослідної роботи студентів.	лекція	2, 7, 8.	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2837	
		практичне	2, 7, 8.	Практичні завдання 1: 1. Послугуючись довідковою літературою, назвіть різницю між доповіддю і рефератом. (1 б.). 2. Спробуйте оформити 10 джерел за правилами оформлення бібліографічного опису літератури (2 б.). 3. Ознайомтеся з положенням про кваліфікаційну роботу (проект) та з'ясувати який обсяг та структура кваліфікаційної роботи (проекту), які висуваються вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи (проекту) (2 б.). Практичні завдання 2: 1. Знайдіть в Інтернет-мережі інформацію про студентські педагогічні конференції на поточний навчальний рік: Які проблеми розглядатимуться? Кого запрошують до участі? Які вимоги до виступів і публікацій матеріалів висуваються? (3 б.). 2. Знайдіть інформацію про умови публікації у студентських наукових виданнях ЗВО. (2 б.).	5 (за умови виконання кожного завдання, якість та його повнота) +1 бал за активну участь на практичному занятті (денна форма навчання) Разом: денна -12 б. заочна -10 б.
Академічних годин: л. – 0 год.;	Тема 3. Система вищої освіти в Україні.	Самосійна робота	17	Проаналізуйте Закон України «Про вищу освіту» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-	6 балів (денна форма навчання) -

<p>пр. – 0 год; с.роб. – 29 год.</p> <p>З.ф.: л. – 0 год.; пр. – 0 год. с.роб. – 14 год.</p>			<p>18#Text та з'ясуйте:</p> <ol style="list-style-type: none"> Рівні та ступені вищої які передбачено за успішне виконання відповідної освітньої або наукової програми та які передбачено документи про вищу освіту (наукові ступені). Що повинна містити Освітня програма? Що становить систему вищої освіти України? Типи закладів вищої освіти України. Що таке студентське самоврядування, його суть? Освітній процес, форми організації освітнього процесу та види навчальних занять. Форми здобуття освіти в закладах вищої освіти. 	<p>тестування</p> <p>10 балів (заочна форма навчання) – конспект</p>
--	--	--	--	--

Модуль 2. Характеристика професійної діяльності вихователя ЗДО

<p>Академічних годин: л. – 4 год.; пр. – 4 год.</p> <p>З.ф.: л. – 2 год.; пр. – 2 год. с.роб. – 14 год.</p>	<p>Тема 4. Особистісно-професійні вимоги до вихователя закладу дошкільної освіти</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> Вихователь сучасного закладу дошкільної освіти, особливості його професії. Професіограма вихователя. Система підготовки вихователів для закладу дошкільної освіти. Педагогічна майстерність і особистість педагога. Самоосвіта як провідна умова професійного зростання педагога. Створення професійного «портфоліо» – 	<p>лекція</p> <p>практичне</p>	<p>1, 3, 6, 11</p>	<p>http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2837</p> <p>Практичне 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> Поясніть, що означають слова «педагог», «вихователь» та зробіть власний висновок (2 б.). Послугуючись Інтернет-джерелами, доберіть 5 висловів видатних педагогів (К.Д.Ушинського, В.О.Сухомлинського, А.С.Макаренка та ін..) про професію педагога, вихователя. Вислів, що сподобався прокоментуйте (1 б.). Послугуючись довідковою 	<p>5 (за умови виконання кожного завдання, якості та його повнота)</p> <p>+1 бал за активну участь на практичному</p>
---	--	--------------------------------	--------------------	---	---

	метод професійного самовдосконалення.			літературою, дайте визначення поняттям «професіограма» і «посадова інструкція». Спробуйте довідатись чи існує професіограма та посадова інструкція на вихователя дитячого садка (2 б.). Практичне 2. 1. Яке співвідношення понять «педагогічна компетентність», «педагогічна компетенція», зробіть власний висновок? (2 б.). 2. Підготуйте твір-роздум на одну з тем «Чи потрібні вихователеві акторські здібності?», «Педагогічна діяльність вихователя – це театр одного актора?» (2 б.). 3. Перегляньте художній фільм «Усатий нянь» (1977 року) та зробіть коментар до його змісту (1 б.).	занятті (денна форма навчання) Разом: денна -12 б. заочна -10 б.
Академічних годин: л. – 4 год.; пр. – 4 год; с.роб. – 29 год. З.ф.: л. – 0 год.; пр. – 0 год. с.роб. – 14 год.	Тема 5. Структура і зміст дошкільної освіти План 1. Система дошкільної освіти: - дошкільна освіта - законодавства України про дошкільну освіту - завдання дошкільної освіти 2. Управління системою дошкільної освіти 3. Організація освітнього процесу 4. Учасники освітнього процесу у сфері дошкільної освіти	лекція		http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2837	
		Робота в групах	6, 16	Робота в групах: підготувати презентацію систем дошкільної освіти інших країн (одна країна на вибір)(6 б.). Критерії оцінювання медіапроекту: http://ksuonline.kspu.edu/mod/assign/view.php?id=42504	6 балів (за умови виконання кожного завдання, якості та його повнота)
		практичне	13	Практичне 1. Виступ з презентацією(6 балів) Практичне 2.	6 балів за активну участь на

				Тести до теми Структура і зміст дошкільної освіти (за ЗУ «Про дошкільну освіту») (6 б.). http://ksuonline.kspu.edu/mod/quiz/view.php?id=42505	практичному занятті (денна форма навчання) 6 балів за тестування Разом: денна -18 б. заочна -10 б.
З.ф.: л. – 0 год.; пр. – 0 год. с.роб. – 14 год.	Тема 6. Програми навчання й виховання дітей дошкільного віку.	Самосійна робота		Переглянути та виписати програмно методичне забезпечення ЗДО на 2020-2021 навчальний рік: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1-6Qn3PRPqSpDreBZkBFwaPO_ZVWwhAkO-FGGutGpmC8/edit#gid=1947501369I	10 балів (заочна форма навчання) – конспект
Усього	денна: л. – 16 год.; пр. – 16 год.; с.р. – 58 год. заочна: л. – 4 год.; пр. – 2 год.; с.р. – 84 год.	екзамен		http://ksuonline.kspu.edu/mod/assign/view.php?id=44840	40 балів

9. Система оцінювання та вимоги

Готовність студентів до практичних занять у кожній темі оцінюється максимально у 6 балів. Таким чином, **8 тем x 6 = 48 балів.**

За **самостійну роботу** студент має шанс до 6 балів. **Їх три: 2x6 = 12 балів.**

Усього: **60 балів.** За модулями:

Модуль 1. Підготовка педагогічних кадрів у системі вищої освіти (30 балів)

Критерії оцінювання та бали

Модуль 2. Характеристика професійної діяльності вихователя ЗДО (30 балів)

Критерії оцінювання та бали

Екзамен (40 балів)

Критерії оцінювання відповіді на екзамені (усної, письмової, творчої).

Перший рівень – початковий. До 5 балів отримує студент, якщо він дав незадовільну або неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументів, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури чи взагалі нічого не відповів: **0-5 балів.**

Другий рівень – середній. Максимально 20 балів отримує студент, якщо відтворює основний навчальний матеріал, до 10 балів, якщо дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументів, показав поверхові знання понятійного апарату і спеціальної літератури, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності: **6-20 балів.**

Третій рівень – достатній. Максимум 30 балів студент отримує, якщо знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також він у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав незадовільні знання літературних джерел, самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень: **21-30 балів.**

Четвертий рівень – високий. Максимально можливу оцінку 40 балів за умови, якщо здобувач дав правильну і вичерпну відповідь на поставлене запитання, при цьому показав високі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ і навіть приклади з практики. Студент має системні глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення: **31-40 балів.**

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Беленька Г. В. Вихователь дітей дошкільного віку : становлення фахівця в умовах навчання : монографія / Г. В. Беленька. - К. : Світич, 2006.-С. 148.
2. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти: Навч. посібник для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти.– К.: ВВП «КОМПАС», 1997.– 64 с.
3. Косенко Ю. М. Основи педагогічної майстерності вихователя. Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Дошкільна освіта» / Ю. М. Косенко. – Маріуполь: ТОВ «Друкарня «Новий світ», 2014. – 360.
4. Лисенко Н. В., Кирста Н. Р. Педагогіка українського дошкілля: Навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ: Плай, 2001. – 207 с.
5. Поніманська Т. І. Підготовка педагогічних кадрів для системи дошкільної освіти / Т. І. Поніманська. Дошкільна педагогіка. -К., 2004.-С 129-136.
6. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Академвидав, 2006. – 456 с. (Альма-матер).
7. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. / М. М. Фіцула. – Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2003. –136 с.

Додаткові

8. Гончаренко А. Особистісно орієнтована модель освіти: підготов-ка педагога / А. Гончаренко // Дошкільне виховання. - 2008. -№1.- С. 11-13.

9. Кірієнко Т.І. Шляхом зростання майстерності / Т.І. Кірієнко // Дошкільне виховання. - 2005. - № 2. - С. 18-19.

10. Тищук Л. І. Творчість як умова особистісного розвитку і підвищення рівня професійної майстерності педагога дошкільного навчального закладу / Л. І. Тищук // Обдарована дитина. - 2008. - № 6. -С.19-25.

Інтернет-ресурси

11. Беленька Г. В . Вихователь дітей дошкільного віку: становлення фахівця в умовах навчання : монографія / Г. В. Беленька. – К. : Світич, 2006. – 304 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/10180/1/T_Shunkar_MK2015.pdf

12. Закон України «Про вищу освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

13. Закон України «Про дошкільну освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>

14. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності): Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 168 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk675435.pdf>

15. Пихтіна Н. П. Основи педагогічної техніки [текст] : навч. посіб – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 316 с. URL: http://cul.com.ua/preview/osn_ped_teh.pdf

16. Скоморовська І. А. Вступ до спеціальності: навчально-методичні рекомендації для студентів спеціальності «Дошкільна освіта» / І. А. Скоморовська. – Івано-Франківськ: «Симфонія форте», 2015. – 72 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/2493.pdf>

17. Електронний варіант курсу.